

50-GR

NR.14

OBRONA PRZECIWLOTNICZO-GAZOWA

DWUTYGODNIK

ROK WYDAWN. XIII

16 Sierpień 1935 r.

POLSKI

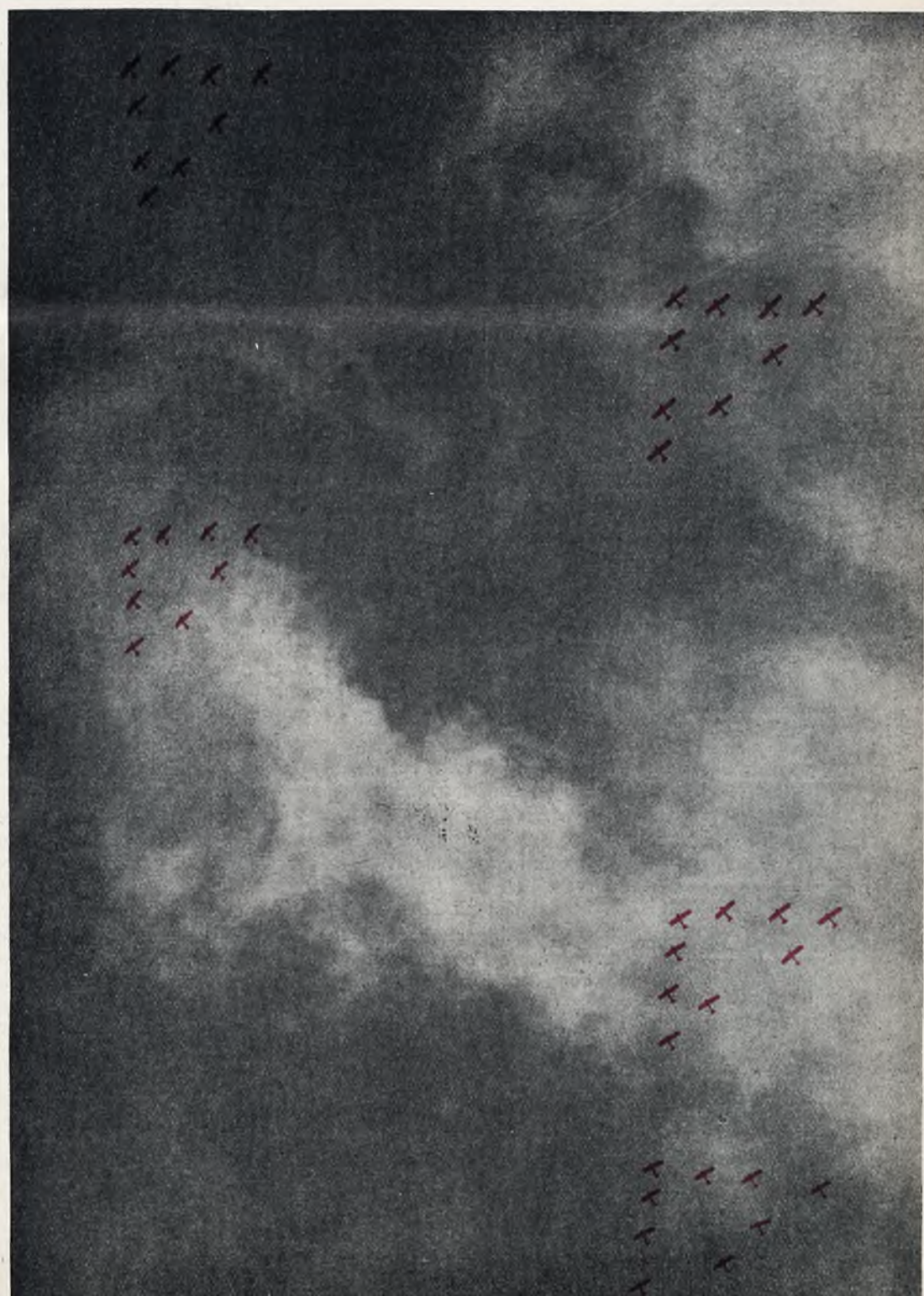
Polska armada powietrzna defiluje.

Przeładowywany samolot komunikacyjny „Douglas”.

Polskie samoloty turystyczne w Berlinie.

6·VIII·1914

6·VIII·1935

Szósty sierpień...

Data utrwalona złotymi zgłoskami w historii Niepodległej Polski. Data, która łączy się ściśle z nazwiskiem, odeszłego na zawsze, Wodza Narodu — Józefa Piłsudskiego.

Rocznica czynu zbrojnego, który przypomniał światu, że „JESZCZE POLSKA NIE ZGINĘŁA” — czynu — który w rezultacie przywrócił Ojczyźnie wolność.

W roku bieżącym, rocznicę tę obchodzi stara gwardja Wielkiego Marszałka, Legjoniści Polscy, lecz bez Niego samego.

Następca Marszałka na stanowisku Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych gen. dyw. Edward Rydz-Śmigły wypowiedział na zjeździe Legjonistów w Krakowie ważne słowa, które w pewnych ustępach odnosiły się nie tylko do jego słuchaczy, ale i do całej Polski.

...Tak... nie zjawi się między nami, jak dawniej, Komendant i nie szarpnie naszym sumieniem i sumieniem narodu, ani nie pogłaszcze serdecznym wzruszającym słowem...

...Czyż mam mówić do was o tem, kim On był dla Polski?...

...Wiemy dobrze, że co w naszych duszach jest najlepszego i najsilniejszego — to jego posiew, a co jest dobrego i silnego w Polsce, to Jego dzieło. Powiększył On duszę narodu o całą wielkość wolnej Ojczyzny. Uczyl nas za nią walczyć i dla niej pracować...

...Trzeba umieć patrzeć i pracować w sprawach państwa na dalszą metę. Nie można być dojutraszkim żyjącym z dnia na dzień...

...Mamy pewne pozycje ustalone przez Komendanta w sumieniu i świadomości narodowej. Jest to kategoria pojęć o państwie i obowiązkach w stosunku do niego. Należy strzec i umacniać te pozycje, ale równocześnie trzeba budzić i ożywiać pracę umysłu ludzkiego, jego twórczość i przedsiębiorczość, trzeba tworzyć potężne motory aktywności. W stosunku do trudności i zagadnień trzeba mieć postawę czynną...

...I jeszcze jedno muszę powiedzieć, to, co jest w waszej myśli i w waszym sercu: Jeśli ktoś w kraju liczy na jakieś chwile słabości to jeszcze raz nieudolnie się przeliczył. A jeśli ktoś z zewnątrz na taką okazję kalkuluje, to niech wie, że my po cudze rąk nie wyciągamy, ale swego nie damy. Nietylko nie damy całej sukni, ale nawet guzika od niej. I niech wie, że to jest decyzja całego narodu..."

Cóż dodać do mocnych słów najwyższego Zwierzchnika Armji Polskiej — można im tylko przyklasnąć.

„W STOSUNKU DO TRUDNOŚCI I ZAGADNIEN TRZEBA MIEĆ POSTAWĘ CZYNNĄ”.

My, jak nikt, rozumiemy to wskazanie, bo my, członkowie Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej, jak nikt, powinniśmy mieć „POSTAWĘ CZYNNĄ” w stosunku do zagadnień obrony przeciwlotniczo-gazowej kraju.

Musimy być przygotowani już w czasie pokoju do odparcia i przetrzymania napadu nieprzyjacielskiego z powietrza, aby móc zrealizować w całości „DECYZJĘ CAŁEGO NARODU”, wyrażoną ustami Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych Polski.

To osiągnąć można tylko „POSTAWĄ CZYNNĄ” wobec nie tylko trudności, ale i obowiązków, jakie powzięła L.O.P.P. na swe barki, pod względem obrony przeciwlotniczo-gazowej kraju i jego ludności.

O tem przypomniał nam następca Marszałka Piłsudskiego w dniu święta legjonowego i to musi być ideą przewodnią we wszystkich poczynaniach organizacji społecznych na przyszłość.

A. W.

CO GDZIE I KIEDY?

Gordon-Bennett. — Meeting. — Konkurs radjowy. — Złot gwiazdzisty w Łodzi. — Zawodnicy i towarzysze. — „Beskid—Bałtyk”. — „Memento Ustjanowa!”

*

Całą Polskę fascynować już zaczynają zbliżające się zawody o puchar Gordon-Bennetta. Ostatni puchar stoi sobie od 2-ch lat w Aeroklubie R. P. w Alejach Ujazdowskich i myśli: „Zmienić lokal, czy zamieszkać na stałe?”

A tymczasem 15-go lipca o godz. 18-tej zamknięto definitywnie listę zawodników. Wobec tego wygląda ona tak:

Lista zgłoszeń zawodników do XXIII Międzynarodowych Zawodów Balonowych o nagrodę im. Gordon-Bennett, które odbędą się dnia 15 września br. w Warszawie na lotnisku Mokotowskim. (Zestawione według kolejności ustalonej w FAI).

Nazwa balonu	Pilot	Pomocnik pilota
Aero-Club von Deutschland		
1 „Erich Doku”	Götte Karl jr.	Lohmann Werner
2 „Deutschland”	Strüber Eugen	Schäfer Werner
3 „Alfred Hildebrandt”	Bertram Otto	Prehm Wilhelm
Aéro-Club Royal de Belgique		
4 „Belgica”	Demuyter Ernest	—
5 „Bruxelles”	Quersin Philippe	van Schelle Marcial
National Aeronautic Association of U. S. A.		
6	1 balon — (zgłoszony telegraficznie, załoga nie podana).	
Aéro-Club de France		
7 —	Dollfus Charles	Jacquet Pierre
8 „Lorraine”	Boitard Albert	Dupont Charles
Koninklijke Nederlandsche Vereeninging voor Luchtvaart		
9 „Toruń”	ten Bosch Maurits	van Tijen Jacobus Eliza
Aeroklub Rzeczypospolitej Polskiej		
10 „Kościszko”	Hynek Franciszek	Pomaski Władysław
11 „Polonia II”	Burzyński Zbigniew	Wysocki Władysław
12 „Warszawa II”	Janusz Antoni	Wawszczak Ignacy
Aéro-Club de Suisse		
13 „Zurich III”	Gerber Walo	Tilgenkamp Erich

A zatem 7 państw i 13 balonów. Trochę przymało w porównaniu z latami ubiegłymi.

Pesymiści twierdzą, że to było niegościnnie tak pobić wszystkich na głowę, jak Polska w roku ubiegłym i że wkrótce mikt nie zechce się narażać na rywalizację z nami. Optymiści natomiast wierzą w to, co pesymiści przypowiadają i cieszą się przedwczesnie. Wydaje mi się, że ani jedni, ani drudzy nie mają racji. Zwyciężyć nie jest tak łatwo, a porażki prawdziwych sportsmenów nie zniechęcają, a uczą i dopingują. Im kto jest silniejszy, ten więcej musi dbać o konserwację swej siły. Dlatego nie należy się dziwić, iż w tym roku L.O.P.P. nie szczędzi grosza, by zawody wypadły świetnie.

Może ktoś, niewtajemniczony, zapytać, napozór rzeczowo:

— Liga jest instytucją wyższej użyteczności, mającą na celu przygotowanie całego narodu do obrony przed zakusami ewentualnego nieprzyjaciela w powietrzu. A przecież balonami wolnymi bronić się nie będziemy!

Bardzo dziękuję Czytelnikowi, który mnie tak zapytał i tu postaram się dać odpowiedź. Po pierwsze — bronić się może tylko naród silny, a potęgą państw są nietylko jego samoloty i gazowe bomby, ale też przemysł m. inn. gumowy, chemiczny, włókienniczy. Dla pewnych gałęzi tego przemysłu Gordon-Bennett jest przecie egzaminem sprawności.

Po drugie — czy teżyzna, wiedza, wyszkolenie i zacięcie sportowe, oraz chęć zwycięstwa ludzi świadczą o zdolności obronnej kraju, który takich ludzi wydaje?

Po trzecie — budzenie i kultywowanie w całym społeczeństwie zamiłowania do wszystkich sportów powietrznych było zawsze i jest zadaniem L.O.P.P.

O obowiązku rozgłaszania sławy imienia polskiego na cały świat nie będę mówił, bo o tem wszyscy chyba sami wiedzą. I wresz-

cie (proszę słuchać uważnie): taka impreza powinna i musi nietylko nie uszczuplić ani na grosz kapitałów Ligi, lecz, przeciwnie, przysporzyć jej funduszy, nie mówiąc już o tem, że da nowych członków (z pośród tych opieszalszych, co dotąd nie spełnili tego obowiązku obywatelskiego!).

Zagranicą, szczególnie w U.S.A., zawody o puchar Gordon-Bennetta przynoszą organizującym instytucjom wielkie zyski. Teraz ja zapytam zkolę:

— Czy jest obowiązkiem każdego obywatela kupić bilet i pójść zobaczyć zawody?

Tembardziej, że wstęp jest naprawdę niedrogi w stosunku do tego, co widz ujrzy na zawodach.

Przecie prócz samych zawodów przez dwa dni 14 i 15 września, trwa w Warszawie

Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej dokonuje budowy Obserwatorium Astronomiczno-Meteorologicznego?”

Za najlepsze odpowiedzi na wszystkie te 3 pytania przyznane będą wartościowe nagrody ufundowane przez Ligę Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej i Aeroklub Rzeczypospolitej Polskiej.

Odpowiedzi na Konkurs należy nadsyłać do dnia 14 września do Referatu Sportowego Polskiego Radja, Plac Dąbrowskiego Nr. 3, w kopertach zamkniętych, opatrzonych napisem „Konkurs LOPP i Aeroklubu”. Konkurs zostanie rozstrzygnięty tuż po Zawodach Gordon-Bennetta, to jest około 25.IX. bieżącego roku. Dokona tego Sąd Konkursowy pod przewodnictwem kpt. pil. ster. Zbigniewa Burzyńskiego, w składzie: Dyr. inż. Stanisław Krasuski, Por. pil. obs. Juljusz Baykowski, Red. Wacław Sobol i Red. Józef Włodarkiewicz.

Ale! rozgadałem się o Gordon-Bennecie i o meetingu, o których w następnym numerze jeszcze wiele mówić zamierzam, tak że jestem w strachu, czy mi starczy miejsca, by wspomnieć o innych zdarzeniach lotniczych.

Np. o Złocie Gwiazdzistym w Łodzi.

Rozpoczął się on 10-go, a ukończył 11 sierpnia. Polegał na tem, by wystartowawszy z dowolnie obranego lotniska przybyć do Łodzi 11-go, między godz. 11-tą a 12-tą w południe, odwiedziwszy „po drodze” jaknajwiększą ilość lotnisk zarejestrowanych w Min. Kom. (poświadczały władze lotniskowe, licząc odległość w linii prostej między lotniskami). Trasa nie mogła prowadzić dwukrotnie przez to samo lotnisko.

Wszystkie 3 pierwsze miejsca zdobyły samoloty RWD-5. 1-sze i 3-cie Warszawa, 2-gie Lwów. Na czwartym była krakowska RWD-8. Ogółem z 19-tu zgłoszonych zawodników rozpoczęło zlot 17-tu, zaś 13-tu zakończyło zlot. I-szą nagrodę zdobył z Aeroklubu Warsz. kpt. Edward Peterek. Pilotów wszystkich nie wymieniam z braku miejsca, a o towarzyszach ich tembardziej nie piszę. Mówię „tembardziej”, bo ćwierkały coś wróble w hangarach, że ma niektórych lotniskach zakrada się bardzo zabawna moda traktowania towarzyszy pilotów, jak mowią w Wersalu, „en canaille”. Np.: prosi się do stołu pilotów, a ich towarzysze dostają jeść osobno... Pewna logika w tem jest: jeśli kto nie jest pilotem, to poco się z nim cackać, a jeśli jest, to niech nie towarzyszy. Można i tak! Wiemy, że na następnych zawodach t. zw. „Bałtyk-Beskid” tego nie będzie.

A teraz parę słów o tych zawodach. Urządza je Aeroklub Śląski, więc składają się one z dwóch zasadniczych prób: zlotu gwiazdzistego, rozpoczynającego się 31 b.m. o godz. 7-ej z dowolnego lotniska, a kończącego się 1 września między 14-tą a 15-tą w Katowicach. Zawodnicy mają odwiedzić jaknajwiększą ilość lotnisk. W tem koniecznie Aleksandrowice. Pożądany Inowrocław (dolicza 100 punktów). Czas między godz. 19-tą dnia 31 sierpnia, a 7-ą dnia 1.IX jest przewidziany na wycieczkę w Rumji.

Druga próba, to lot orientacyjny, polegający na zrzuconiu w określonych miejscach meldunków.

Mniej, niż zazwyczaj podałem dziś nowin Czytelnikowi. Ale, niestety, i tak braknie mi już miejsca.

Przypomnę jeszcze tylko, że w Berlinie w dniu 26.VIII. 35 r. na zlocie było 5 samolotów polskich (fotografia na okładce), że na zawody szybkołowe w Röhn pojechało paru naszych szybkołowców w charakterze gości, że Burzyński pisze ciekawe rzeczy o sterowcach w „Gazecie Polskiej” i że w dn. 1—3 sierpnia r. b. odbył się bardzo ciekawy pierwszy raid ślizgowców z Warszawy Wisłą do Gdyni.

Pozatem—bardzo ważne—proszę nie zapomnieć! Pierwsze polskie zawody szybkołowe odbędą się w Ustjanowej dnia 22.IX 35 r.

Czy jeszcze za mało nowin? Przepraszam... Zartowałem! W następnym numerze poprawię się...

7. 13.

Wielki Meeting Lotniczy.

A program jego jest bardzo urozmaicony. Proszę choćby raz jeszcze przeczytać, „Co, gdzie i kiedy?” z przed dwóch tygodni. 14 września zobaczy cała Warszawa autożyro. A Jumping (skoki ludzi bez wagi z balonikami równoważącymi ciężar człowieka), czyż nie jest ciekawy? A „Mały Gordon-Bennett” — tysiące barwnych baloników, niosących kartki: „czyja dalej?”

A poprzedzający zawody konkurs radjowy, czyż nie jest zajmujący i dostępny dla wszystkich? Oto na czem polega:

KONKURS RADJOWY

Z okazji międzynarodowych zawodów balonowych o puchar Gordon-Bennett, które odbędą się w Warszawie, 15 września bieżącego roku Zarząd Główny Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej oraz Aeroklub R. P. przy współpracy Ref. Sportowego Polskiego Radja, urządza Konkurs z nagrodami na następujące trzy pytania:

Pytanie 1-sze:

„Jaki dystans (ile kilometrów) przebędzie zwycięski balon w tegorocznych Zawodach Gordon-Bennett?”

Odpowiedź na to pytanie należy wyrazić jedną liczbą całkowitą. W poprzednich dwu Zawodach zwycięski balon „Kościszko” przebył każdorazowo odległość ponad 1.300 kilometrów.

Pytanie 2-gie:

„Jak sklasyfikują się względem siebie balony polskie?”

Polska zgłosiła 3 balony na tegoroczne zawody Gordon-Bennett: balon „Polonia” z załogą: Kapitan Burzyński i Porucznik Kowalski, „Kościszko” z załogą: Kapitan Hynek i Porucznik Pomaski oraz „Warszawa” z załogą: Kapitan Janusz i Porucznik Wawszczak.

Pytanie 3-cie:

„Jak się nazywa, jaką wysokość posiada i gdzie się znajduje szczyt górski, na którym

SZKOŁA SZYBOWCOWA L.O.P.P. W KULIKOWIE

Pod Krzemieńcem, w Kulikowie codziennie zimą, latem, wiosną i jesienią odrywają się bezgłośnie od górskich stoków wielkie ptaki i cicho suną w powietrzu.

Męczą się jednak widać szybko, gdyż po kilku, lub kilkunastu minutach osiadają opodal w dolinie.

A gdy dotkną żywej, wołyńskiej ziemi znów uparcie, ogonem naprzód pełzną pod górę, by za chwilę ponownie spłynąć na dół. Sokoi? Nie! Ale, bądź co bądź orłowe pisklęta.

A nazywają się „Wrony” i „Czajki”. — Czajki — orłowe pisklęta? Jakżeż to tak? A tak!

Na sokolej górze? — Czemu nie?! W Kulikowie — w Kulikowie! Kto „nie zwyczajny” szybownictwa, ornitologii i entomologii temu wszystko łatwo pokiełbać się może. Kto natomiast zna się na tych dziedzinach wiedzy — jeszcze pręcej zkołowacieje. Gdzie Kulikowe góry, gdzie Kulikowe pole, co wrony, co komary, a co małe mole,

Pytasz: — A są tu u was Komary? (myślisz o zwyczajnych malaryjnych), — odpowiedzą ci:

„To przecie nie Ustjanowa, ani Bezmiechowa!”

Przepraszam zażenowany i pytam modelarzy, czy mają dużo „Kaczek”, a na to instruktor: — „Tobie polowanie we łbie, a my po kurczęta o 10 wiorst posyłamy, ale zato po 30 groszy”...

Muszą nadejść, wobec tej wieży Babel czasu, gdy brać poczniemy przykład z Łódzian, którzy zastrzegają się, że są z miasta. Również dla uniknięcia fonetycznych pomyłek zaczniesz wyraźnie mówić: „szybowiec-wrona”, „model-ćma”, „ptak-lelek-kozodój”, „owad-mucha”.

Narazie — nic nie wiadomo. Kiedy uzyska się nazwę stworzenia Bożego, kiedy ludzkiego twor. Zresztą, może to i lepiej.

Bowiem tam, na wschodnich rubieżach Rzplitej, opodal kolebki Słowackiego, góry Bony, Horynia, Zbaraża, jarów, uroczysk i Ławry Poczajowskiej, — tam romantyzm jest realny, a realizm romantyczny.

Takim romantycznym realizmem są np. nowo-budowane szosy wołyńskie, zamek Wiśniowieckich gruntownie restaurowany i mieszczący szereg szkół zawodowych, Liceum Krzemienieckie... Takim jest i Kulików.

A teraz rzeczowo.

Czem jest Kulików? — Najmłodszą szkołą szybowcową L.O.P.P. Szkolenie cały rok (nb. doskonałe tereny narciarskie!). Kategorie A i B. Typy szybowców: „Wrona” i „Czajka”. Możliwości wszelkich rodzaj lotów. Łącznie z holowaniem, bo miejsce na lotnisko jest.

Na początku szkoła nosiła charakter regionalny.

Dziś, rozrastając się wciąż nabrała znaczenia ogólnokrajowego.

Okręgi i obwody L.O.P.P. rozumieją to. Posłuchajmy, co pisze w nadesłanym przez okr. stołeczny artykule pilot ppor. rez. Onoszko:

„W dniu 5 lipca b. r. Okrąg Stołeczny L.O.P.P. wysłał do Wołyńskiej Szkoły Szybowcowej w Kulikowie pod Krzemieńcem grupę kandydatów na szkolenie w kat. A i B. Kandydaci na szkolenie

zostali wybrani z pośród młodzieży oddawna i z zamiłowaniem pracującej w modelarstwie i tą drogą przeszli następny szczebel szkolenia lotniczego.

Obóz trwał do dnia 3-go sierpnia b. r. i zakończył się wyszkoleniem 10-ciu osób w kat. A i B i 8-miu w kat. A.

Oprócz tego w dniu 13 lipca r. b. do Kulikowa przyjechała grupa modelarzy w liczbie 17-tu osób i do dnia 1.VIII pod kierunkiem instruktora modelarstwa p. K. Błaszczyskiego pracowała nad budową modeli i zaznajomieniem z warunkami szkolenia szybowcowego. Ogólne koszty wyprawy modelarsko-szybowcowej, które całkowicie pokrywał Okrąg Stołeczny wyniosły Zł. ok. 4.000”.

Możemy stwierdzić że modelarstwo jest o tyle selekcją do dalszych poczynań lotniczych, że grupuje materiał ideowy — w wyniku czego prawie wszyscy modelarze uzyskali kategorię B. i wykazali się jaknajlepszymi postęпами na obozie. Nie mniej jednak przy organizowaniu podobnych imprez w roku przyszłym należy program wyszkolenia nieco zmienić. Przedewszystkiem koszt wyjazdu do Kulikowa (w związku z tem, że uzyskaliśmy tylko 50% zniżkę kolejową i to od taryfy B. co w rzeczywistości czyniło 33% ceny normalnej biletu) okazały się dosyć duże. Wobec tego ci, którzy wyszkolili się tylko do kat. A. byli balastem obciążającym poważnie całkowity budżet obozu. Niewątpliwie, można było zorganizować obóz gdzieś bliżej od Warszawy. Za

Kulikowem przemawiały następujące względy: 1) pragnęliśmy przyjąć z pomocą Okręgowi Wołyńskiemu przez okazane zainteresowanie i jako nowej i rozwijającej się szkole szybowcowej L.O.P.P. u dać próbę wyszkolenia większej grupy w ciągu krótkiego czasu. 2) Ze względu na propagandę lotnictwa na Wołyniu, którą gorliwie rozprzestrzenia tam Okrąg Wojewódzki przyjazd gości z Warszawy i to w licznej grupie stał się atrakcją i b. możliwe, że na przyszłość ściągnie zainteresowania innych Okręgów. 3) Szybowisko w Kulikowie jest może jedynym, które posiada absolutnie wolne tereny, duże przedpola, co dało możliwość prowadzenia obozu modelarskiego równoległe ze szkoleniem szybowcowym. 4) Młodzież z Warszawy znalazła w Kulikowie pod Krzemieńcem ciekawe okolice, a tanie na Wołyniu koszty utrzymania umożliwiły dobre wyżywienie, za stosunkowo b. niską cenę.

Dzisiaj po przeprowadzonym już obozie mamy szereg spostrzeżeń, które zastosujemy w roku przyszłym. Przedewszystkiem okazało się, że w celu wybrania przy jaknajmniejszych kosztach najlepszego elementu na szkolenie w lotnictwie, należy do tego rodzaju obozów szybowcowych wysyłać materiał, który już dał się poznać na podstawie przeszkolenia w kat. A.

W roku bieżącym nie było mowy o racjonalnym szkoleniu w kat. A. w jakimkolwiek środowisku szybowcowym pod Warszawą.

Na przyszły rok niewątpliwie kandydaci na pilotów szybowcowych przejdą najpierw kategorię A. w obecnej nowej szkole L. O. P. P. w Miłosinie pod Warszawą.

Pierwotny projekt, aby modelarze, szkolący się w szybownictwie, budowali równocześnie modele, okazał się niewykonalny z tego względu, że pilotaż szybowcowy całkowicie absorbuje i wyklucza uboczne zajęcia.

Nawet przy bardzo rozległych terenach szkoły, grupa modelarzy rekrutująca się z najbardziej niesfornelementu chłopców w wieku od lat 13-tu do 16-tu, swoją obecnością przeszkadza w lotach szybowcowych. Prawdopodobnie na przyszłość zorganizujemy jakiś oddzielny obóz wyłącznie dla modelarzy.

Element szkolący się, a nienależący do jednego zgrupowania, powoduje zawsze szereg nieporozumień, czy to na temat równomiernego szkolenia, czy to jeśli chodzi o wewnętrzną rywalizację poszczególnych pilotów szybowcowych.

Jeśli chodzi o dodatnie strony zorganizowanego obozu to było ich dużo i bezwzględnie w sumie przeważają wszelkie minusy, jakie w czasie trwania szkolenia mimowoli się okazały. Przedewszystkiem grupa ludzi z jednego terenu działalności L. O. P. P. czuła się b. solidarna i niewątpliwie b. ściśle związała się z L.O.P.P'em. Sposób prowadzenia obozu był nieco odmienny od szkolenia dotychczasowego—została narzucona i obowiązywała karność oraz ściśle przestrzeganie rozkładu dnia. Poza szkoleniem praktycznym w lotach, wszystkich, obowiązywały ćwiczenia fizyczne, gim-

nastyka, którą prowadziło wzamian za swoje wyszkolenie 2-ch instruktorów z YMCA. Przez szereg wycieczek krajoznawczych, grupa warszawska miała możliwość zwiedzenia okolic Krzemieńca.

Grupa modelarzy przez ciągłe obcowanie ze szkoleniem szybowcowym w czasie trwania obozu nasiąknęła b. silnie duchem szybowcowym, zaznajomiła się dokładnie ze sposobem szkolenia, terminologią lotniczą, a słuchając uwag instruktorów do pewnego stopnia można powiedzieć, na pół praktycznie, przeszła wyszkolenie.

W czasie prowadzenia kursu modelarstwa, były budowane przeważnie modele szybowców. Młodzież miała więc okazję budując modele, równocześnie w warsztatach szkoły przyglądać się dokonywanym remontom szybowców rzeczywistych.

Na terenie Kulikowa do grupy modelarzy warszawskich dołączyła się grupa młodzieży z Krzemieńca i przez wspólną pracę niewątpliwie dużo skorzystała. Zresztą nawet przez wzajemną wymianę zdań młodzieży zyskała na tem obopólny poziom modelarstwa.

Rzucając ten szereg uwag w sprawach modelarskich nie twierdzą arbitralnie, że są słuszne — zostawiam ostateczny głos bardziej odemnie kompetentnym i mam nadzieję, że temat obozu modelarsko-szybowcowego L.O.P.P. jako zawsze aktualny nasunie szereg dalszych spostrzeżeń, które umożliwią jaknajlepsze rozwiązanie strony organizacyjnej tego rodzaju imprezy w roku przyszłym".

*

Tyle napisał Okrąg Stołeczny o jednym z odcinków pracy Kulikowa. O innych odcinkach też niejedno słowo pochlebne dałoby się powiedzieć.

Faktem jest, że ostatnio żywo interesuje się Kulikowem p. Min. Bobkowski. Faktem jest, że po wycieczce prasowej do Krzemieńca, cała prasa stołeczna pisała o Kulikowie wiele i entuzjastycznie. Również faktem niezaprzeczoną jest, że wspólny wysiłek społeczeństwa i władz skierowany ku uskrzydleniu Narodu nie idzie na Wołyniu na marne.

J. B.

AMA, PIERWSZY POLSKI SZYBOWIEC MOTOROWY

Podczas gdy nasi czytelnicy pałają uzasadnioną ciekawością usłyszenia bliższych szczegółów o AMIE, — przedmiot ich zainteresowań stoi sobie spokojnie w jednym z hangarów Aeroklubu Warszawskiego, i czeka na rozpoczęcie prób oficjalnych. Prawie go nie widać za potężnymi (w stosunku do małych wymiarów szybowca) sylwetkami ósemek.

„Możeby jeszcze nic narazie nie pisać“, mówi pan Anczutin, wspierany przez kolegów Malinowskiego i Aleksandrowicza, — „chyba dopiero po próbach, niewiadomo jeszcze co z tego wyjdzie?“ Widząc jednak naszą postawę pełną zaciętego uporu dodaje: „No jeżeli już tak ma być koniecznie, to przedewszystkiem muszą Państwo zaznaczyć, że AMA zawdzięcza swe powstanie całkowitemu poparciu finansowemu I-go koła L.O.P.P. przy P. K. O. w Warszawie. Co zaś do samej konstrukcji, to jak już wspominałem trudno nam przed ukończeniem szczegółowych prób coś konkretnego powiedzieć. Dotychczas AMA była oblatana jedynie na holu przez inż. Grzeszczyka za samolotem R.W.D.-8 i dała wyniki zupełnie zadawalające, ale to dopiero połowa zagadnienia. Po oblataniu motorowem mamy zamiar przeprowadzenie szeregu prób, które posłużą jako wytyczne do budowy nowych prototypów, AMA bowiem jest konstrukcją doświadczalną i raczej należy ją traktować jako mały samolot turystyczny ze względu na nadmiar mocy silnika i zdolność samodzielnego startu i nieprzerwanego lotu motorowego.

Charakterystyka szybowca przedstawia się następująco:

Całkowita waga własna	170 kg.
Rozpiętość	10,5 m.
Długość	7 m.

Silnik „Poincard“ 2 cylindrowy, 4-ro suwowy, chłodzony powietrzem o mocy 35-ciu K. M.

AMA jest górnopłatem zastrzałowym jednodźwigarowym o konstrukcji całkowicie drewnianej.

Skrzydła i opierzenie obciążone płótnem.

Kadłub kryty sklejką, posiada z przodu hak do liny holowniczej oraz ochronę z blachy, skrzydła pod silnikiem również pokryte są blachą.

Lotki i stery nieodciążone.

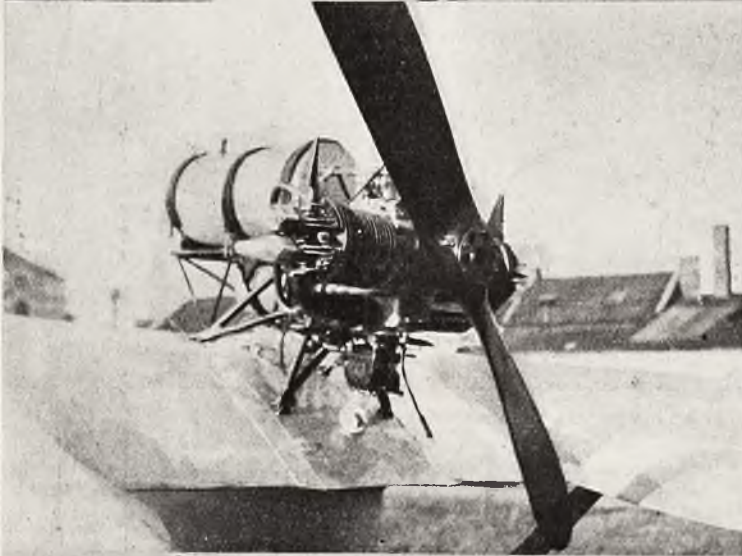
Podwozie sztywne trójgoleniowe, spawane z rur stalowych.

Amortyzacja zapomocą balonów Dunlopa.

Załączone obok zdjęcia dają zresztą, dokładne wyobrażenie o szybowcu, brak tylko konstruktorów, których w żaden sposób do sfotografowania się nie można było namówić. — „Owszem bardzo chętnie, ale dopiero po próbach, a jeszcze chętniej po jakimś godnym wycynie AMY“.

K. P.

(ilustr. do str. 7). Wnętrze samolotu „Douglas“.

OCZEKIWANY PASAŻER

Na całej przestrzeni wodnej, dzielącej wybrzeże Północnej Ameryki od krawędzi Francji — jeden conajmniej, z podążających w ostatnich dniach lipca ku Europie, statków, zasługiwały na zainteresowanie czytelników „Lotu Polskiego”. Musimy zaznaczyć jednak tutaj, że wygląd tego statku, ciekawy może dla zapalonego marynisty, nie usprawiedliwiałby takiego zainteresowania.

Statek ten nie był awjomatką ani wogóle statkiem o jakimkolwiek przeznaczeniu lotniczym. Nie różnił się ponadto wiele od swych „kolegów po fachu” to jest po fachu handlowym, — statków, które podobnie jak on, podążały całą siłą pary, ku brzegom Europy. Cóżby to było, więc?

Odpowiedzmy na to pytanie najpierw uwagą filozoficzną. Mianowicie: jeśli statek ma być dla nas ciekawy, a z wyglądu i przeznaczenia nim nie jest — to stąd wniosek, że ciekawy jest jego ładunek. Więc co? **Oczekiwany pasażer.**

Po takiej odpowiedzi, uważalibyśmy za normalne, gdyby owego sierpniowego poranka, kiedy statek przybył do Cherbourg, na molo portu cherbourskiego zjawił się sprawozdawca „Lotu Polskiego” z bukietem w jednej ręce, a notesem i ołówkiem dla dokonania wywiadu w drugiej.

Bo jeśli przybywa **oczekiwany pasażer**, interesujący czytelników jego pisma...

Tymczasem zadanie naszego sprawozdawcy było nieco inne: sprawdzenie w rejestrze ładunku statku, czy **oczekiwany pasażer** został przywieziony do Cherbourg. I to wszystko.

Pozycję tę w rejestrze ładunku statku wyróżniały przedewszystkiem pierwsza i ostatnia rubryka. Pierwsza mówiła, że początkiem podróży, a zarazem miejscem „urodzenia” **pasażera** jest Santa Monica w Kalifornii, ostatnia zaś rubryka wskazywała kraj przeznaczenia: **Poland**. A teraz podnieśmy zasłonę tajemnicy, otaczającą naszego **pasażera**.

Oczekiwany pasażer „narodził się” w roku 1935 w zakładach Santa Monica, jako jeden ze stu podobnych mu Douglas'ów. Z okazji narodzin tego setnego Douglas'a obyła się nawet na miejscu wielka uroczystość rodzinna, przy której nie brakło ani mów, ani toastów. W obu sławiono zalety i powodzenie rodziny Douglas. Choć pierwszy z owych stu Douglas'ów „przyszedł na świat” w połowie maja roku 1934, to uroczystość chrzcin setnego odbywała się jak widzimy, już po roku. Porównanie tych faktów, świadczy chwalebnie, zarówno o rozrodzności rodziny Douglas, jak i o jej innych zaletach. O naszym **oczekiwanym pasażerze** znalazło się też ważnych słów parę w pompatycznych przemówieniach.

Rodzina Douglas'ów to najnowsze samoloty komunikacyjne, które wybitnymi zaletami swymi wybiły się na czoło sprzętu lotniczego tego typu. W Ameryce obsługują najważniejsze, najcięższe i najdłuższe linje, wywiązując się doskonale z nałożonych na nie zadań. Los Angeles — Dallas i Dallas — New York, — 4410 kilometrów pokrywają bez trudu w 19-cie niespełna godzin. Podobnie cztery razy w ciągu doby dokonują „skoku” ze zgiełkliwego New-Yorku do Miami na urocznej Florydzie. Dniem i nocą lecą z New-Yorku do Los Angeles.

Gigantyczną przestrzeń Amsterdam — Batavia, 14.300 km „politykają” w ciągu 5 i ½ dni, co czyni 52 godziny lotu. Szybkość średnia wynosi więc około 276 kilometrów na godzinę.

Z chwilą wprowadzenia Douglas'ów na linje północnoamerykańskie wzrosła znacznie frekwencja pasażerów. Linje takie naprzykład, jak New-York — Miami notują coraz częściej mile dla dyrekcji linii zjawisko zupełnego wyprzedania wszystkich miejsc, nietylko na loty rozkładowe, ale nawet i na loty specjalne, dodatkowe. Doszło do tego, że pewnego dnia 30-tu, a innego dnia 50-ciu pasażerów musiano odprawić z kwitkiem, z przyczyny braku miejsc. Zjawisko to zachodzi obok drugiego, że linje amerykańskie obniżyły znacznie po wprowadzeniu Douglas'ów, nietylko czas przelotu, ale i taryfy przewozowe.

Szybkość Douglas'ów pozwala wybrać z niejednej trudnej sytuacji. W takiej naprzykład, znalazło się niedawno miasto Saint Dominique, gdzie zapowiedziano odbycie konferencji politycznej między prezydentem republiki Saint Dominique, a prezydentem republiki Haiti. Zaszła potrzeba dekorowania nagwałt miasta, przyczem okazało się, że potrzebnych flag może dostarczyć tylko New York. Zaalarmowany tem konsul republiki Saint Dominique w New Yorku zakupił pośpiesznie 2 tysiące flag i tylko dzięki szybkości przewożącego je Douglas'a, zdołano je dowieźć na miejsce po kilkunastu godzinach, przez co jedynie wymogom protokołu dyplomatycznego stało się zażość.

To też powodzenie Douglas'ów stale rośnie: poza Ameryką nawet w Japonji i Chinach, a w Europie: we Francji, Anglii, Hiszpanji, Italji, Austrii, Niemczech.

Z Madrytu do Paryża, z Bazylei do Londynu — ponad równinami, morzami, równie jak na górskich szlakach, Douglas'y spisują się bez zarzutu, bijąc szybkością wielu czołowych „kuzynów” europejskich.

I wreszcie Polska oczekuje na Douglas'y. Jeden z nich, ów **oczekiwany pasażer**, zjawi się na naszych szlakach powietrznych już niedługo. Gdzie obejmie służbę? Co do tego istnieją dwie zasadnicze możliwości. Pierwsza to obsługiwanie linii Warszawa — Poznań — Berlin. Druga — to nasza linja południowa, bałkańska, w dalszym rozwoju której leży ewentualność połączenia z Polską Palestyny.

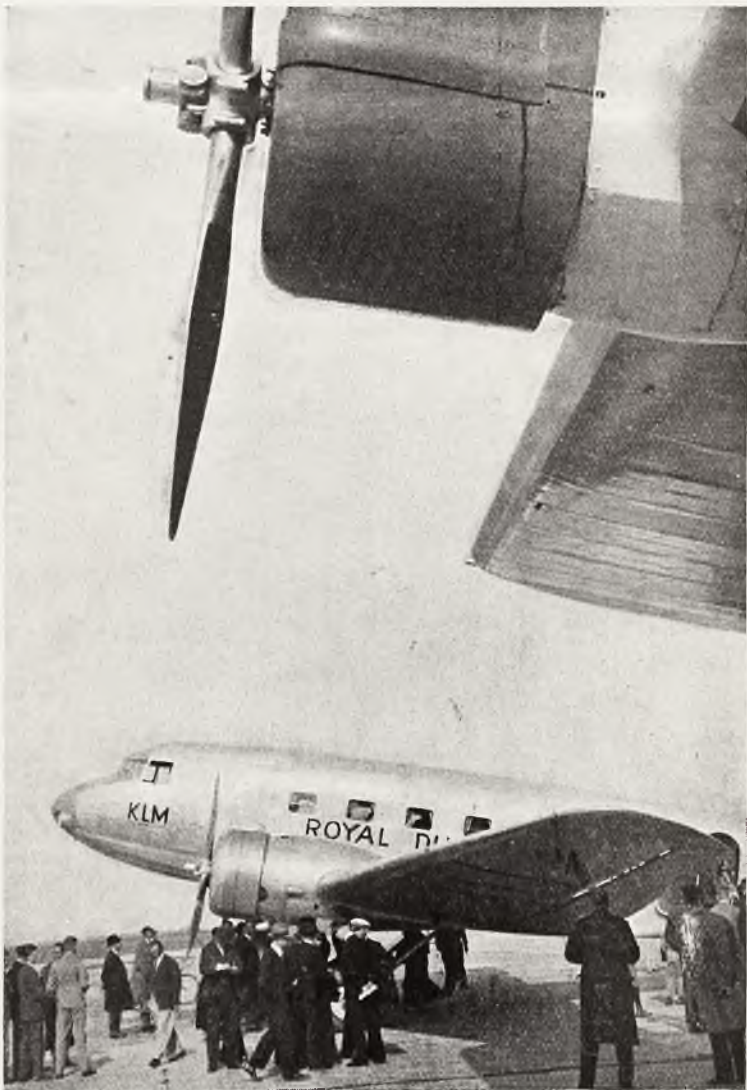
A teraz mimo, że jest już zdekonspirowany — sprezentujemy oficjalnie czytelnikom naszego **oczekiwanego pasażera**: szybki samolot transportowy Douglas DC 2, 19-miejscowy dolnopłat, o skrzydło wolnonośnem i chowaniem w locie podwoziu, zaopatrzony w 2 silniki Pegasus po 770 KM, wchodzi w dwu egzemplarzach na służbę Polskich Linij Lotniczych „Lot”.

Wywodzi się z „dobrej rodziny”, ale też i dostaje się do pierwszorzędного towarzystwa, rządzącego się od lat regułą: 100-procentowe bezpieczeństwo i regularność.

Nasz Douglas, olbrzym o wadze w locie (bagatelka!) 8.000 kilogramów i rozpiętości skrzydeł dwudziestosześcioletowej, odbył drogę z kolebki swej Santa Monica w Kalifornji do New Yorku drogą powietrzną, wykazując już na wstępie swe wysokie zalety. W piętnaście godzin przebył dystans 4.350 kilometrów, rozwijając szybkość do 290 kilometrów na godzinę. A szybkość ta nie stanowi jeszcze ostatniego słowa Douglas'a. Trzeba zaznaczyć, że nasze Douglas'y (jeden przybył, drugi wędruje dopiero przez morze) są wyposażone w silniki angielskie, co stanowi wyjątek przy tych maszynach stuprocentowo amerykańskich.

Douglas, który przybył już do Cherbourg w Francji, otrzyma tam pełny ekwipunek radiowy, poczem, już lotem, jak przystało na rasową maszynę, przybędzie do swej nowej Ojczyzny.

W. S.

WIELKA DEFILADA POWIETRZNA

W dniach 6 i 7 sierpnia mieszkańcy polskiej wsi mieli sposobność obserwowania i podziwiania olbrzymich zespołów lotniczych, defilujących w powietrzu.

Defilada w powietrzu nie jest rzeczą łatwą, jakby się pozornie zdawało. Już defilada na ziemi wymaga od zwykłego piechurka, czy kawalerzysty bardzo dobrego wyćwiczenia i zgrania zespołowego. Samolot poruszający się w przestrzeni trójwymiarowej, z szybkością 200 — 300 klm./godz. jest bardzo czułym instrumentem, podlegającym różnym wpływom, normującym jego lot. Utrzymanie nakazanego kierunku, szybkości i wysokości wymaga od pilota pewnej sprawności.

Samolot pojedynczy manewruje łatwo w powietrzu, prowadzony pewną ręką pilota natomiast lot w zespole, t. zw. lot grupowy, w nakazanym szyku, w którym bierze udział kilka samolotów, sprawia już wiele trudności. Samoloty muszą iść jednolicie w równych odstępach, wszcz i wznwyż, jeden od drugiego. Niespokojne powietrze, powodujące ciągłe zmiany położenia samolotu, — sam lot jego szybkość, bliskie sąsiedztwo innych samolotów, grożących zderzeniem w powietrzu — i szereg innych czynników, spowodują bardzo wiele trudności, które usunąć może z powodzeniem pilot odpowiednio wyszkolony w lotach grupowych.

Cóż mówić dopiero o locie wielkiego zespołu w którym bierze udział kilkadziesiąt czy kilkadziesiąt samolotów.

Defilada powietrzna, gdzie wszystko odbywa się składnie i dobrze, gdzie szyki poszczególnych rojów są idealnie równe, odstęp zachowane, kierunki i wysokości utrzymane — jest dowodem wysokiej wartości danego lotnictwa pod względem pilotażu.

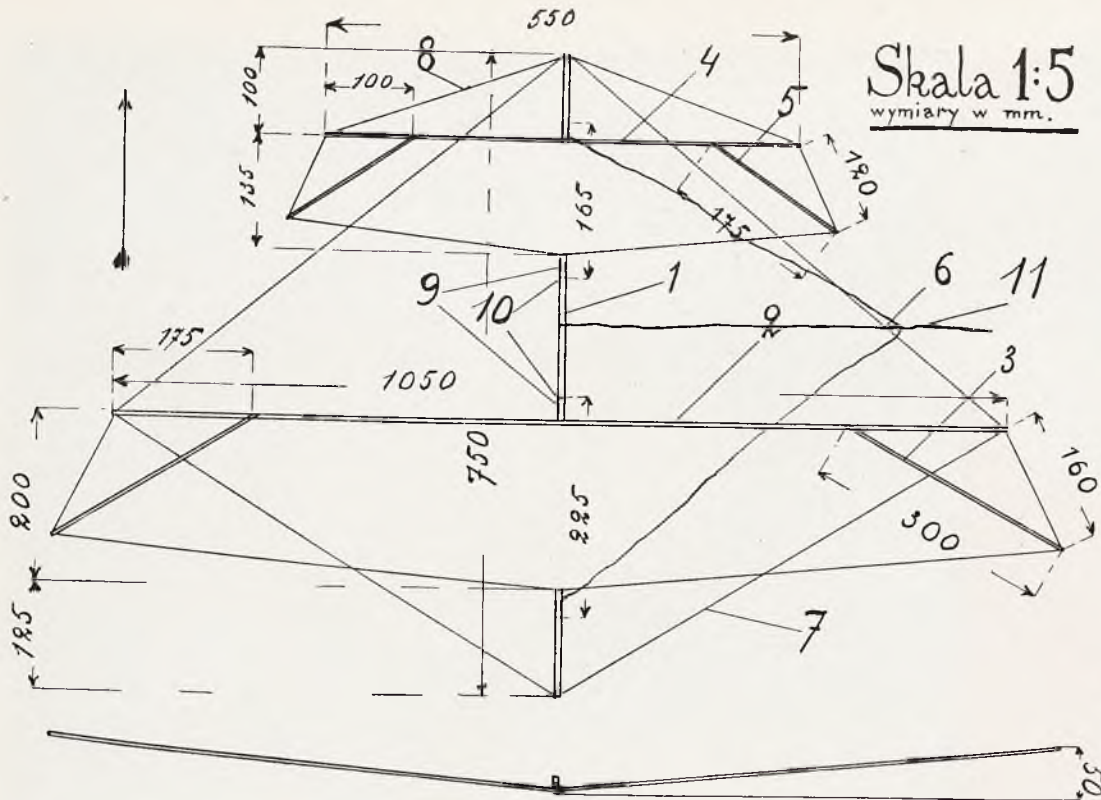
Właśnie w roku obecnym byliśmy świadkami tego rodzaju defilady lotniczej, wykonanej przez wojskowe lotnictwo przed generałym inspektorem sił zbrojnych gen. dyw. E. Rydzem-Śmigłym i najwyższymi zwierzchnikami wojskowymi.

To cośmy widzieli napawa nas słuszną dumą i prawdziwym podziwem. Eskadra za eskadrą, dywizjon, za dywizjonem defilował w idealnym porządku, w doskonałych szykach, przypominających kształtem lot żurawów.

Defilady takie odbywają się i w innych państwach, posiadających odpowiednie lotnictwa. Porównując defilady innych i naszych, możemy śmiało powiedzieć, że lotnictwo polskie nie powstydzi się porównania.

Poniżej na zdjęciu: gen. Rydz-Śmigły w towarzystwie gen. Rayskiego, gen. Stachewicza i gen. Kasprzyckiego przyjmuje defiladę eskadr.

Skala 1:5
wymiary w mm.

Nr	Nazwa	Materiał	Ilość	Wymiar
1	Belka gł.	olecha	1	750 x 7
2	Dźwigar I	"	1	1050 x 7 x 3
3	Wspornik	"	2	300 x 7 x 3
4	Dźwigar II	"	1	550 x 7 x 3
5	Wspornik	"	2	175 x 7 x 3
6	linka usztyw	ciężki szpagat	2	
7	"	"	2	
8	"	"	2	
9	Okucia	blacha al.	4	grub. 0,5
10	Suwaki	olecha	2	7 x 3
11	Sznurki cięgn.	nici nitrolig.	1-2 szp.	N18

„UNIC” LATAWIEC, SZYBOWIEC I MODEL „KACZKA” KONSTRUKCJI PIL. W. WOJNY

Latawiec „Unic” może być zastosowany, przy uwzględnieniu pewnych zmian regulacyjnych, jako szybowiec oraz model ze śmigłem, typu Kaczka. Opiszemy narazie sam latawiec. Odnacza się on prostotą budowy i niezwykle taniością. Koszt samego latawca nie przekracza 50 groszy, zaś koszt sznurka wynosi zł. 1.20.

Unosić się może przy najłagodniejszym wietrze. Jeżeli zaś chcemy go demonstrować przy wiatrach silniejszych, należy wtedy użyć grubszych listewek, co jednak nie zmieni jego właściwości nośnych. Kształtem swym naśladując samolot, przerywa pewną monotonię wobec używanych dotychczas latawców. Na otwartej przestrzeni unosi się lekko z ręki bez pomocy drugiej osoby.

Do wykonania samego latawca potrzebne są nam 3 listewki, 1 belka, 1 arkusz papieru, może być cienki Jawe lub albumowy, a 5 gr. arkusz. Przystępując do budowy, należy sobie wykreślić ołówkiem plan naturalnej wielkości. Po przygotowaniu wszystkich listewek i belki p.g. wymiarów podanych na rysunku, na końcach każdej listewki oraz belki, robimy pilnikiem lub nożem małe nacięcia lub rowki, aby można było za nie zaczepić odpowiednio sznurki usztywniające.

Dźwigar dużego skrzydła i małego wyginamy pośrodku do góry, pod jednakowym kątem. Następnie na końcach przytwierdzamy ukośnie dźwigary. Wiążemy je silnie szpagatem na klej. Następnie łączymy końce dźwigarów i wsporników szpagatem, okręcając go na początkowych poprzednio nacięciach. Rozpięty sznurek tworzy teraz obrzeże skrzydeł.

Przywiązujemy następnie skrzydła do suwaków, umieszczając takowe od strony wklęsłej dźwigarów. Dolną krawędź ze sznurka rozciągamy trochę i przywiązujemy do suwaka nitką w małe nacięcia, aby się sznurek nie zsunął.

Po wykonaniu tej pracy przystępujemy do naklejania papieru. Dla głównego skrzydła należy skleić dwa szerokie pasy, aby wystarczyły na całą długość skrzydła. Smarujemy potem klejem dźwigary i wsporniki, od strony wypukłej i naklejamy papier. Po przyschnięciu do drzewa, obcinamy papier dookoła skrzydła, zostawiając marginesy po 3 cm przy dźwigarach i po 1 cm przy krawędziach sznurowych. Następnie zaginamy marginesy równo z krawędziami i przyklejamy papier do

papieru. Po wykonaniu tych czynności przywiązujemy lub przytwierdzamy okuciami aluminiowymi na suwakach, oba skrzydła do głównej belki w odległościach wskazanych na rysunku. Oba skrzydła usztywniamy do belki linkami, przepuszczając takowe od strony wklęsłej skrzydła. Grupę linek ciągnących latawiec, umieszczamy w ten sposób. Pośrodku między płaszczyznami przywiązujemy do belki linkę długości 2 metrów. Na tej linie w odległości 40 cm od kadłuba przywiązujemy silnie drugą linkę, której końce przywiązujemy, jeden długości 45 c. do kadłuba tuż przed dźwigarem małego skrzydła, zaś drugi długości 50 cm. tuż za dolną krawędzią dużego skrzydła. W locie linki te winny być jednakowo napięte. Do lotu koniec środkowej linki wiążemy z linką, na której wypuszczony będzie latawiec. Dla zachowania zupełnej równowagi do dolnego końca kadłuba przywiązujemy ogon długości 5 metrów, tak jak w zwykłym latawcu i w zależności od siły wiatru koniec ogona obciążamy mniejszym lub większym ciężarem. może to być pęczek trawy lub kawałek drewnianka.

Latawiec można upiększyć, pokrywając go kolorowym papierem, lub też rysunkiem na jasnej Jawie. Wypuszczony w górę na 300—500 metrów przedstawia bardzo ciekawy widok, zwracający uwagę młodych i starych. Jest latawiec miłą i pouczającą zabawą, dostępną dla wszystkich.

Dla początkujących modelarzy zaleca się budowanie latawca bez suwaka i okuć. Prostu należy skrzydła montować od razu na belce głównej i dopiero potem oklejać papierem. Przy latawcu z odejmowanymi skrzydłami, boczne linki ciągnące należy zamocować, przedłużając je na obu końcach belki głównej. Jeśli te same skrzydła chcemy użyć do modelu latającego, to należy mieć zapasową belkę ze śmigłem 25 cm, pchającym, gdyż model będzie „kaczką” o napędzie 6 nittek gumowych 2x2 mm., umieszczonych na górze belki, skrzydła zaś pod belką. Puszczać należy model przy zupełnie cichej pogodzie, gdyż nie może on tak dobrze latać, jak model specjalny, posiadający należytą sztywność. Latawiec ten podobny jest do niemieckiego latawca „Puk”, ale przewyższa go taniością i łatwością wykonania oraz różnorodnością zastosowania, jak również lotu, podczas którego latawiec „Unic” nieraz znajduje się nad głową trzymającego sznurek i szybuje w pozycji zupełnie poziomej.

Z ŻYCIA LIGI OBRONY POWIETRZNEJ I PRZECIWGAZOWEJ

Białostocki Okrąg Wojewódzki.

Dn. 8.VII. b.r. została zorganizowana Podoficerska Sekcja Koła Szybowcowego L.O.P. F. w Suwałkach.

Krakowski Okrąg Wojewódzki.

Dn. 23 lipca b.r. odbyło się poświęcenie Szkoły Szybowcowej w Białej przy licznych udziałach publiczności. Poświęcenia szybowców i hangaru dokonał ks. prob. Muras z Lipnika w asyście ks. kan. Żaka z Kóz, błogosławiąc pracy podjętej przez tę nową placówkę. Następnie przemawiali pp. Wicestarosta Mgr. Grocholski i Prezes Miejscowego Obwodu L.O.P.P. p. Zajczkowski, poczem instruktorzy Koła Szybowcowego w Krakowie pp. Wabik i Adamczyk oraz p. Cepeniuk z Białej wykonali szereg efektownych wzlotów na szybowcach.

Koło Miejscowe L.O.P.P. w Muszynie urządziło „XII Tydzień L.O.P.P.“, wykonując bardzo bogaty program. Dochód z imprez i zbiórki wyniósł 489.60 zł.

Obwód Miejski LOPP w Krakowie z dniem 27.VII. b.r. przeniósł swoje biura na ul. Zwierzyniecką 26, II p., tel. 122-78.

Lwowski Okrąg Wojewódzki.

Dnia 1.VIII. b.r. zakończył się obóz modelarzy, zorganizowany przez Lwowski Okrąg Wojewódzki L.O.P.P. na lotnisku w Skniłowie. Udział w obozie wzięło 10 modelarzy. Wypróbowano 33 modele. Celem Obozu było przygotowanie drużyny zawodników na VI Ogólnopolskie Zawody Modeli Latających.

Okrąg Wojewódzki L.O.P.P. we Lwowie rozpoczyna dnia 7.VIII. b.r. kurs szybowcowy na nowo odkrytym terenie w Orowie pod Truskawcem.

Pomorski Okrąg Wojewódzki.

Szkoła Szybowcowa L.O.P.P. w Fordonie rozpoczyna około 5.VIII. b. r. V-ty kurs szybowcowy w bież. roku dla osób niestowarzyszonych. Bliższych informacji udziela sekretariat Szkoły — Bydgoszcz, ul. Piotra Skargi 7.

We wrześniu odbędzie się doroczny marsz drużynowy w maskach przeciwigazowych o nagrodę przechodnią, organizowany przez Miejski Obwód L.O.P.P. w Bydgoszczy. Trasa wynosi dla drużyn męskich 5 km., dla żeńskich — 3 km. Zgłoszenia drużyn przyjmuje do dn. 5.IX b. r. sekretariat Obwodu L.O.P.P., ul. Grodzka 25.

Stanisławowski Okrąg Wojewódzki.

Dn. 2.VI. b.r. odbyły się w Ottyni, pow. Tłumacz, eliminacyjne zawody uczestników miejscowego kursu modelarskiego. Do konkursu stanęło 23 zawodników z 36 modelami. Najlepsze wyniki uzyskali: St. Szuszkiewicz, O. Tempel, Z. Iwański.

Z życia okręgu Wołyńskiego.

Drugi z rzędu Wojewódzki Konkurs Modeli Latających odbył się w Stanisławowie dnia 16.VI. b.r. Do konkursu stanęło 92 zawodników z 126 modelami. Konkurs wykazał znaczny postęp modelarstwa lotniczego na terenie tutejszego województwa.

Wojewódzki Okrąg L.O.P.P. zorganizował w lipcu b.r. centralny kurs szybowcowy w Wygodzie koło Doliny dla całego Województwa. Teren szybowcowy w Kiczercie został zakwalifikowany jako nadający się do szkolenia kategorii A i B. Na kurs zapisało się 25 uczestników.

Śląski Okrąg Wojewódzki.

Budowa lotniska w Aleksandrowicach pod Bielskiem postępuje szybko naprzód. Dnia 29 lipca b.r. przybył na lotnisko prezes Śląskiego Okręgu Wojewódzkiego L.O.P.P. p. Woj. Dr. Michał Grażyński w towarzystwie Sekretarza Zarządu Okręgu L.O.P.P. p. Rady Stopczyńskiego. Woj. Grażyński stwierdził, iż roboty postępują w należytem tempie. Teren wzlotów jest ukończony, — obecnie dobiega końca budowa dworca, hangarów, budynków administracyjnych, rampy, benzyniarni i t. d. Lotnisko budowane jest z funduszy Śląskiego Okręgu Wojewódzkiego L.O.P.P.

Tarnopolski Okrąg Wojewódzki.

Okrąg Wojewódzki L.O.P.P. w Tarnopolu organizuje dn. 8.IX b.r. zawody modeli latających celem wyeliminowania zawodników na VI Ogólnokrajowe Zawody Modeli Latających Zgłoszenia i informacje — w biurach obwodów Powiatowych L.O.P.P. Okręgu Tarnopolskiego.

Okrąg L.O.P.P. m. st. Warszawy.

Zarząd Okręgu L.O.P.P. m. st. Warszawy organizuje w końcu września kurs instruktorski O.P.L.G. II-iej kat. Zgłoszenia przyjmowane będą do dn. 20 września b.r. Wykłady odbywać się będą 3 razy w tygodniu w godzinach od 6-iej do 9-iej wiecz. Informacje: Okrąg L.O.P.P. m. st. Warszawy, Jerozolimska 6, tel. 664-75.

Wołyński Okrąg Wojewódzki.

Wołyńska Szkoła Szybowcowa L.O.P.P. w Kulikowie Krzemienieckim prowadzi stałe kursy pilotażu szybowcowego. Kurs trwa od 5-go do końca każdego miesiąca. Koszt wykszolenia: kat. A — 30 zł., kat. B — 20 zł., kat. C — 40 zł. Całkowite utrzymanie dzienne — 2 zł. Informacje — Miejskowy Obwód Powiatowy L.O.P.P.

Na terenie Kamieniołomów Państwowych w Janowej Dolinie powstało w dniu 26.VI. b.r. Koło Szybowcove L.O.P.P. Zarząd: Prezes — Inż. F. Urbanowicz, Sekretarz — St.

Brylling, Skarbnik — Wł. Oziomek, Członkowie — E. Seroczyński i W. Sokółski. Koło rozpoczęło swą działalność, organizując modelarnię i przygotowując się do szkolenia swych członków na pilotów szybowcowych w Kulikowie.

Koło Szybowcove L.O.P.P. w Równem wyszukało nowe tereny szybowcowe w okolicach wsi Barmaki koło Równego. Tereny zostały zarejestrowane przez Min. Komunikacji. Jeszcze w roku bieżącym rozpocznie się na nowych terenach szkolenie praktyczne do kat. A.

W szkole szybowcowej L.O.P.P. w Kulikowie koło Krzemieńca zorganizowany został pierwszy w Polsce obóz modelarsko-szybowcowy. W obozie wzięło udział 20 uczestników z Warszawy oraz 7 z Wołynia pod kierownictwem instr. K. Błaszczynskiego.

Na terenie pow. Horochowskiego powstały 2 nowe koła L.O.P.P. przy oddziałach Związku Inwalidów w Horochowie i Beresteczku.

Również we Włodzimierzu powstało Koło „Inwalidów“, działające na terenie całego pow. Włodzimierskiego. Koło liczy 50 członków rzeczywistych i 100 popierających.

W Kole Miejscowem L.O.P.P. w Porycku ks. Aleksy Kulczyński, proboszcz prawosławny w Starym Porycku, złożył ofiarę na L.O.P.P. w obligacji 6% Pożyczki Narodowej na sumę zł. 50.

Tamże powstała Sekcja propagowania L.O.P.P. wśród społeczeństwa żydowskiego.

Koło Szybowcove L.O.P.P. we Włodzimierzu wykończyło szybowiec „Wrona“ i obecnie przystępuje do szkolenia do kat. A w Czerczycach, gm. Mikulickiej. Dojazd koleją do stacji Bubnow.

W Uściługu pow. Włodzimierskiego bardzo żywy udział w pracach L.O.P.P. przyjmuje nauczycielstwo i młodzież szkolna. W związku z tem Zarząd Koła Miejscowego dookołował do swego składu nauczyciela p. A. Chwatowa oraz p. E. Dębskiego, jako przewodniczącego sekcji modelarskiej i propagandy szkolnej L.O.P.P.

Obwód Włodzimierski L.O.P.P. organizuje w końcu sierpnia wycieczkę do Łucka i Krzemieńca celem zwiedzenia lotniska L.O.P.P., Ośrodka P.W. Lotniczego, Schronu przeciwigazowego L.O.P.P. w Łucku oraz Szkoły Szybowcowej L.O.P.P. w Kulikowie.

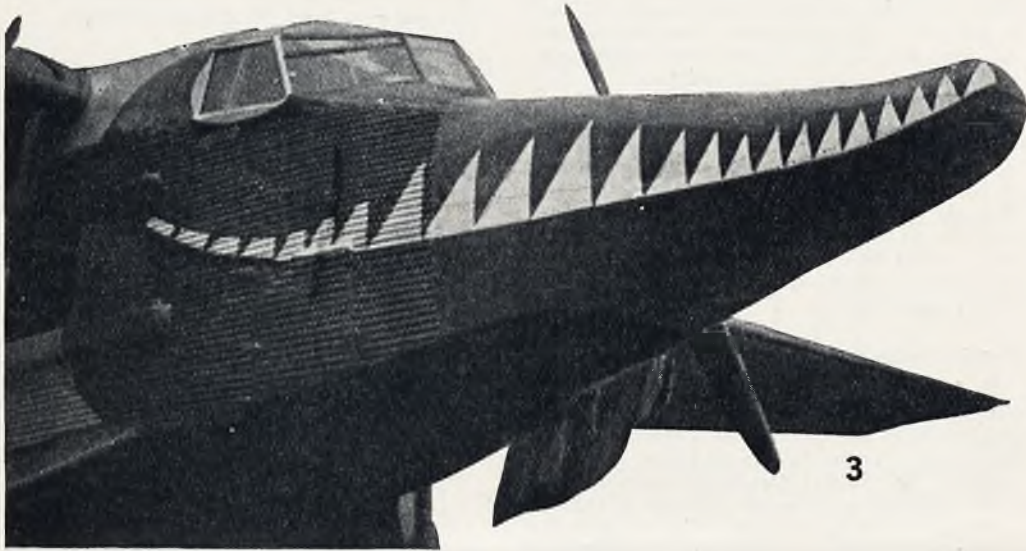
Z życia okręgu Wołyńskiego.

Z życia okręgu Wołyńskiego.

Śmigłowiec konstrukcji pp. Williama i Henryka Roth. Wznoszenie odbywa się za pomocą rotorów. Sterowanie — za pomocą turbin powietrznych. (1)

3

W Niemczech zmarła w wieku lat 65-ciu Katarzyna Paulus. W środowisku lotniczym znana była jako pionierka skoków spadochronowych. Podczas wielkiej wojny dokonała kilku doświadczalnych skoków na nowego typu spadochronach.

Na zdjęciu widzimy p. Paulus obok balonu, na koszu zaś ulokowano manekin, który jest dokładną kopią p. Paulus z początków jej kariery spadochroniarskiej. (2)

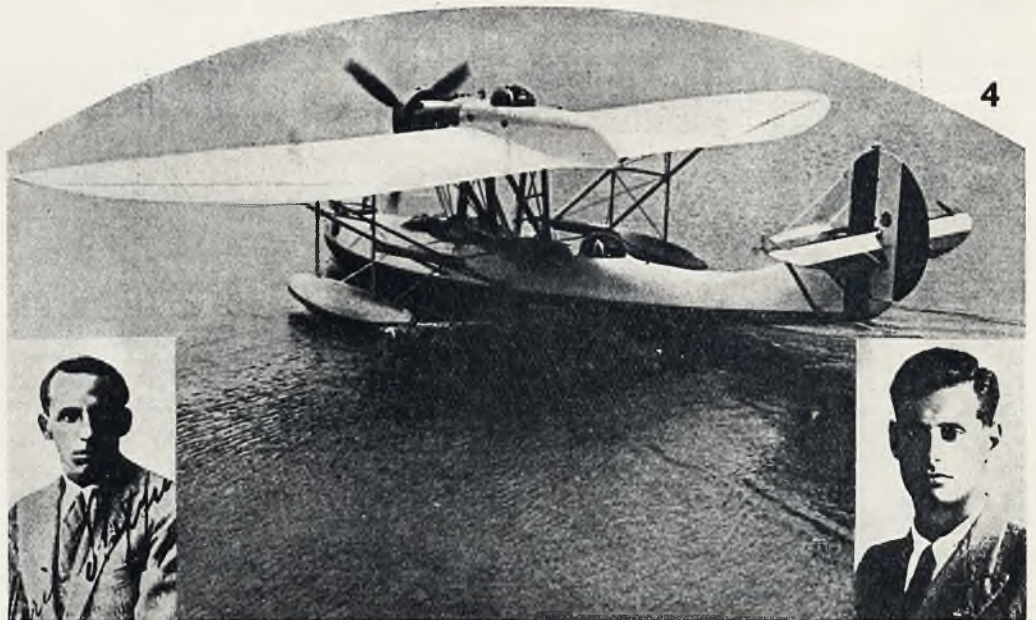

2

W zakładach lotniczych pod Moskwą wybudowano nowy samolot dwusilnikowy, dziewięcioosobowy typ A.N.T.-9. Kadłub tego samolotu łącznie z ogonem został zbudowany i pomalowany tak, że przypomina swoim wyglądem krokodyla. (3)

*

Znany ze swoich rekordów włoski lotnik Stoppani ustanowił nowy rekord odległości dla wodnosamolotów. Nowy rekord kpt. Stoppani wynosi 4966 klm. Przestrzeń ta oddziela Monfalcone (Italia) — Angielska Afryka Wsch., przebył w ciągu 25 godz. (4)

4

Przy składaniu niniejszego numeru nadeszła do Redakcji wiadomość o śmierci Willey Post'a. Willey Post nie żyje!

„Jednooki” lecz dwukrotny zdobywca Atlantyku, mając za towarzysza aktora Willy Roggers'a, wystartował z Ameryki do lotu ponad biegunem do Leningradu.

Katastrofa Willey Post'a wydarzyła się w odległości 15 mil od m. Point Barrow w Kanadzie. Post wylądował około osiedla eskimosów dla orjentacji; po wystartowaniu do dalszej podróży, silnie „nawalił” i samolot Post'a z ześlizgu runął na skalisty brzeg strumienia.

Dalej, spod ruin pogruchotanego samolotu wydobyto zmieszane ciała bohaterów lotników.

W przyszłym numerze poświęcimy więcej miejsca pamięci potomkowi Indian, Willey Post'owi, odkrywcy nowych szlaków powietrznych — człowiekowi, który przewyższył nawet fantazję Jules Verne'a, okrążając kulę ziemską w niecałe osiem dni.

5

Coraz więcej zainteresowania w świecie lotniczym wzbudza „Poux du ciel”. O pierwszeństwo pomysłu tego samolociku spierają się dwa kraje — Anglja i Francja. We Francji p. Mignet — w Anglii zaś p. Appellii.

Koszt samolociku wykonanego w Anglii nie przekracza 80 f. szt. (około 2000 zł.).

Na zdjęciu widzimy samolocik obok wielosilnikowego Helavillanda, na drugim zaś — samolocik po niegroźnym kapotażu. (5)

6

Reichsluftschutzbund, odpowiadające najszej Lidze Obrony Powietrznej Państwa, wypuściło na Berlin motocykl z przyczepką, na której ulokowano dużych rozmiarów bombę lotniczą, jako swego rodzaju „memento” niebezpieczeństwa lotniczego. (6)

E G Z A M I N

(HUMORESKA).

Nie był to egzamin, a poprostu czepianie się do mnie... Otóż ten cały egzaminator z obrony przeciwgazowej stawia mi pytanie: „co robią mieszkańcy domu w czasie ćwiczebnego ataku lotniczo-gazowego?”

.....

Odpowiedziałem krótko i zwięźle, by nie zabierać czasu ani sobie, ani egzaminatorowi, że każdy z domowników, pomimo swej stałej, wielce odpowiedzialnej funkcji z dziedziny obrony przeciwlotniczo-gazowej, ma cały szereg skomplikowanych nadzwyczajnych czynności do wykonania.

Egzaminator Toksykologiewicz był nieubłagany i poprostu ordynarnie prowokował mnie do opowiadania błahych niedyskrecji. Brutalnie przerwał mój opisowy wstęp o łoskocie śmigieł, o huk eksplodujących bomb i t. d.

Bestjałsko złamał mój nastrój i teroryzował, teroryzował...

„Musiałem mu opowiedzieć, gdzie dr. Alpenstock, ten z parturu, ukrywa zapasy żywnościowe przed zagazowaniem!”

Musiałem, wbrew osobistemu przekonaniu, opowiedzieć jak pp. Koniuszkowie rozmawiają ze sobą po powrocie taty do domu, dalej wpadłem w ferwor i z zacięciem opowiedziałem, gdzie dozorczyńsi przesiadła cały napad i co za zamieszanie z tego powodu wynikło w mieszkaniach bez „wszelkich wygód”.

Dalej opowiedziałem o tym piasku na wypadek pożarów, że się go zabiera z klatki kanarka, zsypuje do cukiernicy i stawia się wśród środków ratowniczych.

Później obszernie opowiedziałem na podstawie osobistego doświadczenia o ratownictwie osób zagazowanych i silnie przestraszonych — lecz i tego było zamało.

Zapytał mnie, jak się mogłem takich dziwów napatrzeć, skoro podczas napadu musiały być szczelnie zasłonięte okna. — Wyjaśniłem temu strupieszalemu teoretykowi, że przecież napad jest tylko pozorowany, więc wystarczy pozasłaniać okna z ulicy, a nie z podwórza. Dalej, że światła i tak nikt nie gasi — a jedynie siostrzenica p. egzaminatora p. Eulalja — przyćmiewa światło jak przychodzi do niej narzeczony. Ta robi to jakoś zawodowo przez oszczędność — czy jest napad czy niema. Widać takie ma przyzwyczajenie rodzinne.

Otrzymałem jeszcze jedno dziwaczne pytańko:

„Jak wygląda miasto po napadzie lotniczym?”

— „Tak jak i przed napadem, bo nawet bomby lotnicze zdążyli postawić na swoich miejscach — przed pocztą, przed Bankiem Gospodarstwa Krajowego...”

Trudno! Egzaminu nie zdałem, bo już taki mi się egzaminator trafił...

Kack-Usch.

Doświadczalne Warsztaty Lotnicze

BUDOWA SAMOLOTÓW

R·W·D

WARSZAWA,
Okęcie Lotnisko

Telefon: 9.71-22
Telegram: _____
Dewuel Warszawa

POSZUKIWANY POWAŻNY **ZASTĘPCA**
DOBRZE WPROWADZONY W FABRYKACH LOTNICZYCH

Oferty pod F. G. 952 Ala Anzeigen A. G. Berlin W. 35 (Deutschland)

w tem miejscu

jelita grubego
gromadzą się przy
zaparciu stolca gęsty
zatrzymujące cały ustroj.
Przy zaparciu stosuje się
preparat

CASSIA ANGUSTIF.IND.

O ZNAKU OCHR. "TEAPULVINA"

Pobudza ruchy jelit, wywołuje
bezbolesne i obfite wypróż-
nienie.

NIE POWODUJE PRZYZWYCZAJENIA

Cena pudełka zł. 3,60

ZĄDAĆ WE WSZYSTKICH APTEKACH

DR. MADDAUS & CO.,
WARSZAWA BELWEDERSKA 32/34

PAŃSTWOWE ZAKŁADY INŻYNIERJI

WARSZAWA, TERESPOLSKA 34/36
telefon 5-48-10 (centrala)

SILNIKI systemu Diesela marki Ur-
sus i Sauer od 4 KM. do 1000 KM.
stałe i morskie

SILNIKI dla rolnictwa

SAMOCHOODY „Polski Fiat” i „Polski
Sauer” specjalnie przystosowa-
ne na drogi polskie

MOTOCYKLE C. W. S.

ZESPOŁY napędowe do wagonów
motorowych

ZESPOŁY oświetleniowe i pompowe

ARMATURA do wody, pary i gazu

ODLEWY z żeliwa i metali pół-
szlachetnych

STATKI rzeczne

MOTORÓWKI

Łączniki szczepkowe o śr. 52 mm, dla
Straży Pożarnych

PRENUMERUJJCIE LOT I OPLG POLSKI

Marszałka Polski **Józefa Piłsudskiego**

W otoczeniu zwycięzców CHALLENGE'U
kapitana - pilota JERZEGO BAJANA
i sierżanta GUSTAWA POKRZYWKI

powinna się znaleźć w każdym domu dla którego drogie jest lotnictwo polskie, tembardziej, że część dochodu zasili fund. na budowę samolotów
 Wysyłkę uskutecznią Administracja dwutygodnika „LOT” i oplg. POLSKI” po otrzymaniu zamówienia i po wpłaceniu zł 1.— na konto PKO Nr. 7.860 (z zaznaczeniem celu wpłaty)
DO NABYCIA RÓWNIŻ W OŚRODKACH PROPAGANDY LOPP

„LOT” POLSKIE LINJE LOTNICZE

DYREKCJA: Warszawa, Pl. Napoleona 9, telefon 563-60

Biuro miejskie:

Al. Jerozolimskie 35, Warszawa
 Tel. 808-50 i 808-60

Informacje i bilety we wszystkich większych biurach podróży i u portierów większych hoteli.

Bilety w dwóch kierunkach. — Przy nabyciu równocześnie normalnych biletów w dwóch kierunkach (tam i spowrotem) przysługuje 30-to procentowa zniżka od ceny biletu w kierunku powrotnym. Bilety powrotne ważne są na przeciąg 2 miesięcy.

Ceny biletów dla dzieci. — Za towarzyszące pasażerowi dziecko do lat 3-ch, jeżeli nie rezerwuje się dla niego osobnego miejsca, opłaca się 10%, do lat 7-miu — 50% normalnej ceny biletu.

Dzieci poniżej lat 3, które nie mają prawa do osobnego miejsca w samolocie, nie mają również prawa do przewozu bezpłatnego bagażu. Dzieciom powyżej 3 lat przysługuje prawo do bezpłatnego przewozu 15 kg. bagażu.

Zniżki indywidualne. — Ze zniżek indywidualnych korzystają następujące kategorie osób (z wyjątkiem odcinka Poznań—Berlin).

Ze zniżki 30% korzystają:

Senatorowie i Posłowie na Sejm R. P.

Członkowie Sejmu Śląskiego.

Radni miast i urzędnicy tych samorządów, które są udziałowcami P. L. L. „LOT”,

Urzędnicy państwowi R. P. w służbie czynnej,

Oficerowie i podoficerowie zawodowi W. P. w służbie czynnej,

Inwalidzi wojenni W. P.,

Młodzież szkolna.

Ze zniżki 10% korzystają:

Członkowie Aeroklubu R. P. i Klubów afiljowanych oraz stali członkowie L. O. P. P.

ROZKŁAD LOTÓW.

Lato 1935.

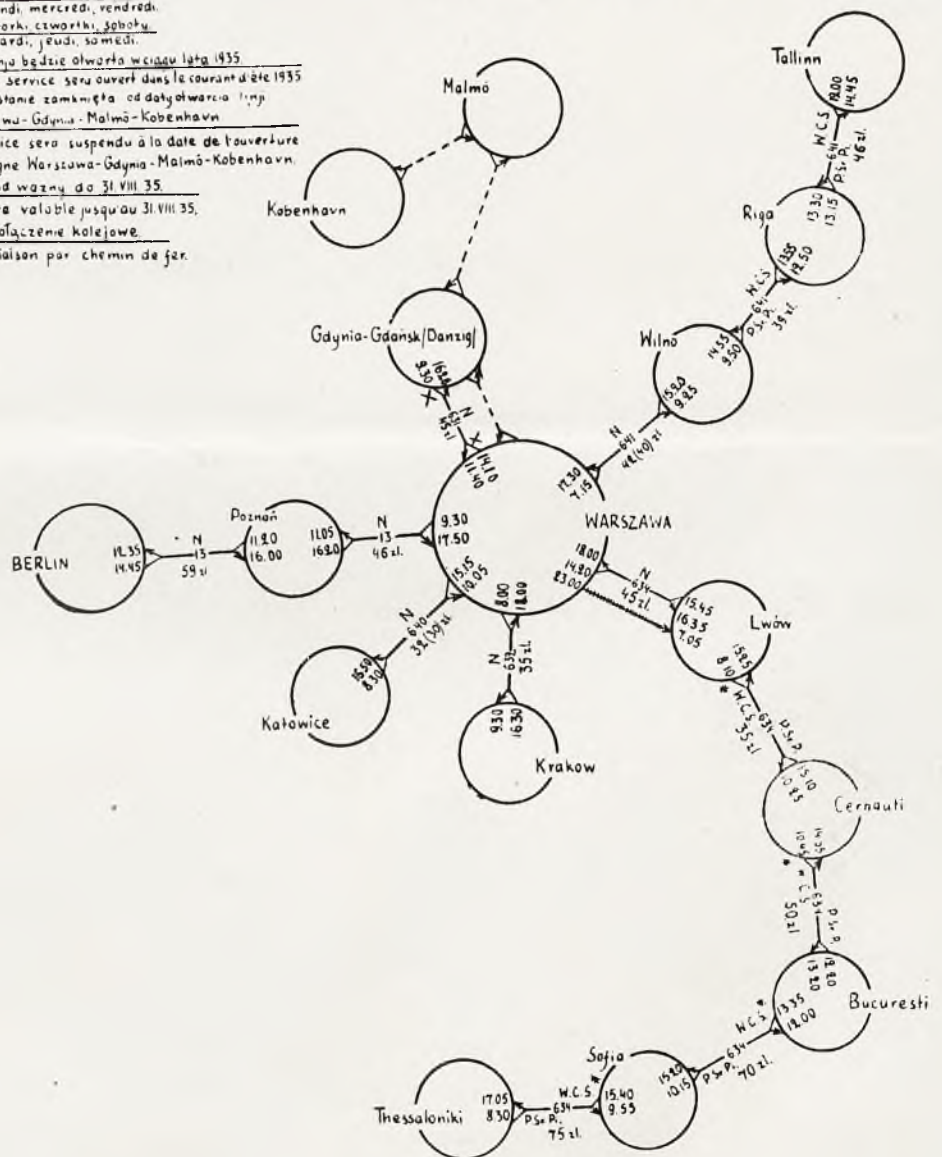
ważny od I. IV. 35 do 5. X. 35.

Horaires aériens Eté 1935.

valable du I. IV. 35 jusqu'au 5. X. 35.

Czas lokalny - Heure locale.

N codziennie i w niedziele
 quotidien dimanche compris
 P.S.R. poniedziałki, środa, piątek
 lundi, mercredi, vendredi
 W.C.S. wtorek, czwartki, sobota
 mardi, jeudi, samedi
 ----- linja będzie otwarta w ciągu lata 1935
 le service sera ouvert dans le courant d'été 1935
 X linja zostanie zamknięta od daty otwarcia linii
 Warszawa-Gdynia-Malmö-Kopenhavn
 le service sera suspendu à la date de l'ouverture
 de la ligne Warszawa-Gdynia-Malmö-Kopenhavn.
 * rozkład ważny do 31. VIII. 35
 horaire valable jusqu'au 31. VIII. 35.
 ————— połączenie kolejowe
 liaison par chemin de fer.

Redakcja rękopisów nie zwraca.

Warunki prenumeraty w kraju: rocznie 10 zł., półrocznie 5 zł., kwartalnie 2 zł. 50 gr.

Zagranicą rocznie: 9 fr. szw., półrocznie 4½ fr. szw. — Konto czekowe P. K. O. Nr. 7.860.

Ceny ogłoszeń: Okł. Cała Strona 1.000 zł., ½ str. 500 zł., ¼ str. 300 zł. Barwa o 30% drożej.

Komitet Redakcyjny: Przewod. mjr. pil. A. Wojtyga. Czł. płk. inż. K. Moniuszko, mjr. pil. F. Haberek, inż. St. Krasuski

Redaktor: Juliusz Baykowski.

Wydawca: Zarz. Gł. L. O. P. P.

Red. i adm.: Warszawa, Wierzbowa 9, tel. 2-66-88.

Konto P. K. O. 7.860.

